

ኢሳያሳዊ ምንቃጽ/ምድራቾ ፍልፍል ኤርትራውነት፡ ውዲት ንትግባረ ኢትዮጵያዊ ኢስትራተጂ **“ኤርትራ መሬታምበር ህዝባ ኣይድልየናን ኢዩ”**

ካላኣይ ክፋል

ኢሳያሳዊ ምድራቾ/ምንቃጽ ፍልፍል ኤርትራውነት ብዓውት ከምዝደመደሞ፡ ኢሳያስ ንህዝቢ ኢትዮጵያ እንዳእበሰሮም ከሎ

እዞም መሰኻኽር ኸ እዚ ክሰምዑ ከለዉ፡ እንታይ ይብሉ ነይሮም ይኾኑ?

"ድሕሪ ደጊም ንህዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን ክልተ ህዝቢ'ዩ ኢሉ ዝሓሰብ ሓቂ ዘይተረድኦ ጥራይ'ዩ"

ኣብ ቀዳምይ ክፋል፡ እዚ ሕጂ ኣብ መንጎ ኢሳያስን ዶ/ር ኣብዬን ዘሎ ምስጢራዊ ፍቕሪ ናብ ጽልኢ ከይቐየር'ሞ፡ ከምቲ ቅድሚ ሕጂ ኣብ መንጎ ኢሳያስን ነብሰሀር መለሰን ዝነበር ኩነታት ከይደግበና ንፈርሕ ኢልና ነርና። እቲ ሕጂ ከንፈርሖ ዘለና “ደግሲ” ግን፡ ኢሳያስን ዶ/ር ኣብዬን ከይጸልኡ'ሞ፡ ንኤርትራን ንኢትዮጵያን ካኣ ናብ ዳግማይ ናይ ዶብ ውግእ ከየእትውውን ዘይኮነስ፡ እቲ ፍቕሪ ናብ ‘መርዓ’ ተለዊጡ፡ ኤርትራ ካኣ ናይ ኢሳያስ ዝሚ ኮይና ናብ ኢትዮጵያ ከይትኸይድ/ከይትድመር እሞ፡ ህዝቢ ኤርትራ ካኣ ናብ ካላኣይ ናይ ሓርነታዊ ቃልሲ ክኣቱ ከይግደድ ኢዩ። መቐስ፡ ኢሳያስ ንኤርትራ ከም ናይ ውልቕ ንብረት ስለዝቐጽራ ቦቲ ሓደ ወገን፡ እንታይ ትገብር ኣለኻ ኢሉ ዝሓቶ ‘ዕሕሕ’ ዝብል ሓይሊ መንእሰይ ይኹን ሓይሊ ህዝቢ ከምዘየለ ስለዝገበረን ስለዝፈልጥን ካኣ ቦቲ ካልእ ወገን፡ ብዘይ ገለ ናይ ህዝቢ ውክሳ ይኹን ኣፍልጦ፡ ንባይኑ (ዋላ ነቶም ብቐረባ ምስኡ ይሰርሑ ኢዮም ዝገሃሉ ከይሓወሰ) ምስ መራሕቲ ኢትዮጵያ ዘይንጹሩን ሚስጥራውን ውዕላትን ስምምዓትን ብሸም ኤርትራ ክገብር ጸኒሑን ኣሎን። ብዛዕባ እዞም ተገይሮም ኣለዉ እንዳተባህለ ካብ ወገን ኢትዮጵያ ዝናፈሱ ናይ ውዕላት ስምምዓት፡ ኢሳያስ ንህዝቢ ኤርትራ ዝሓበሮ “ዝኾነ ይኹን ንግር ወግዳዊ መግለጺ ጥራሽ የለን ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ብኣንጻር፡ ኣብ ኢትዮጵያ ነናብኩ እንዳተመላለስ ንኸብርን ንሉዕላውነትን ኤርትራ ኣዝዮም ዝድውኑ፡ ኣሕፈርትን ኣጸየፍትን ተግባራትን መደረታትን ክገብርን ከስምዕን ጸኒሑን ኣሎን። እስከ ካብቶም ኢሳያስ ዝበሎምን ዝገብሮም፡ ንገለ ካብኣቶም ንርእ፡-

1. ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣነ ዝተፈለኹ ህዝቢ ኢዩ ኢሉ ንሰላሳ (30) ዓመታት ደማዊ ዕጥቃዊ ቃልስን፡ ንልዕሊ ሓሙሳ (50) ዓመታት ፖሊቲካዊ ቃልስን ብምኽያድ ብኣማኢት ኣሻሓት ዝቐጸሩ ብሉጻት ደቂ ከፍሉ ሓርነቱን ሉዕላውነቱን ከምዘየረጋገጸ፡ ኢሳያስ **“ህዝቢ ኤርትራን ህዝቢ ኢትዮጵያን ክልተ ህዝብታት ኢዮም ዝብል እንተሎ፡ ታሪኽ ዘይፈልጥ ኢዩ፤ ሓይ ህዝቢ ኢዮም”** ክብል ብድፍረት ኣብ ቅድሚ ህዝቢ ኢትዮጵያን ዓለምን ዳኣ መደረ። እዚ ካኣ ምስቲ ኢሳያስ፡ **“ናጽነት ኤርትራ ከምታ ዘምጸእኻኻ፡ ከጥፋኣ ኢዩ”** ኢሉ ዝደጋግሞ ዘርባ ኣሎ ዝባሃል፤ ምስቲ ኣብ ኣፋፊት ናጽነት (ኣብ የካቲት 1991)፡ **“ምስ ኢህወደግ ናይ ሓባር መንግስቲ ከነቐውም ተሰማሚዕና ኣለና”** ዝበሎ፤ ህዝባዊ ሰራዊት ደቀምሓረ ተቐጻጺሩ ናብ ኣስመራ እንዳገስገስ ከሎ፡ ኣብ ሎንደን፡ ዓባይ ብርጣንያ ኮይኑ፡ **“ኣስመራ ከይታኣትዉ”** ኢሉ ትእዛዝ ከምሓላልፍ ዝፈተኖ፤ ድሕሪ ናጽነትውን **“ክንዮው ዶብ ኢና ንኣሰብ”** እንድበለ ዝምድር ዝነበረ መደረታት፤ ኣብ ጊዜ ምስ ኢትዮጵያ ናይ ዶብ ውግእ፡ **“ንሰራዊት ኤርትራ ካብ ግንባር ዓሰብ ንኸሰሕብ ዘመሓላለፎ ትእዛዝን”**፡ እቲ ኩሉ ሳዕ ንህዝቢ ኤርትራ ዘርእዮ ብደዐን ንዕቀትን፡ ኩሉ ዝተኣሳሰረን ናብ ሓደ ዓላማ ዝጠመተን ኢዩ ከባሃል ይካኣል። እቲ መንግስቲ ሃጺይ ሃይለስላሴን መንግስቲ መንግስቲ ሃይለማሪያምን ከዕውትዎ ዘይካኣሉ ሕልሚ ዓመጽቲ - **“ኤርትራ መሬታምበር ህዝባ ኣይድልየናን ኢዩ”** - ንምትግባር ካብ ነዊሕ ዝተኣልመ ሰይጣዊ ስውር መደብ ይመስል።

2. ከምቲ ኣብ ላዕሊ ተገሊጹ ዘሎ፡ ብምስምስ ናይ ዶብ ውግእን ካብኡ ዝቀጸለ ኣይ ሰላም ኣይ ውግእ ኩነታትን፡ ኤርትራ ባዲማ (ህዝባ ተጓዕዞኡ ናብ ስደት ጊዒዙ፣ ፍጹም ማሕበረ-ቁጠባዊ ድቕትን ልምስትን ኣጋጢምዎ፣ ትሕተ-ቅርጻ ፈጸሙ ዓንዩ፣ ኣብ ክንዲ ፍትሒ ኣመጽን ራዕድን፡ ኣብ ክንዲ ሓቂ ቅጥፈት፡ ኣብ ክንዲ ምዕባላን ብልጽግናን ዕንወት፡ ብሓፈሽኡ ኩሉ-መድዳያዊ ጥፍሻና ሰፊኑ) እንዳሃለወት፡ ኢሳያስ **“ኣብ ዝሓለፈ 25 ዓመታት ዋላ ሓንቲ ኣይከሰርና”** ክብል መዲሩ። እሞ ዳኣ፡ እቲ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ክውንነት፡ ሰንጣቃዊ-አንጻር ናይዚ እንዳሃለወ ከሎ፡ ኢሳያስ እንታይ ክብል ስለዝደለዩ ኢዩን፡ ንመን ኢዩ ኽ ከምኡ ዝብሎ ዘሎን? እቲ መልእክቲ፡ ናብ ህዝቢ ኢትዮጵያ ዝቐንዐን፡ ኤርትራ ኣብዘን ዝሓለፈ 25 ዓመታት ተጋሕጉሓ ጥራሕ ዳርጋ ተፅፋ፡ ነብሳ ክትኸላኸል ኣብዘይትኸእለሉ ደረጃ በጺሓ ኢይሞ **“ሃዮ ተላይ”** ዝብል መልእክቲ ዝሓዘ ኢዩ

ዝመስል። ዘይሕሰብን ዘገርምውን ኣይኮነን። እቲይ ምንታይሲ፡ ኢሳያስ ናይ ኢትዮጵያ ጉዳይ ዝዩዳ ከምዘገድሶን፡ **“ንኢትዮጵያ ንምክልኻል፡ ሂወታይ ክህብ ኢዮ”** ኢሉ ከምድር ስለዝሰማዕናን። ንናጽነት ኤርትራ ዘይተቐበሉ ሓይልታት ኢትዮጵያ ኣብ ኤርትራ ኣኪቡ፡ ህዝቢ ኤርትራ ብናይ ማሕበረ-ቁጠባዊ ሽግራት ሓልገሊ እንዳተገረፈ ከሎ፡ ብኤርትራዊ ገንዘብን ንብረትን ንዓሰርተታት ዓመታት ከዕጥቐም፣ ክቐልበምን ከሰውዶምን ምስጻንሐ፡ ሕጂ ናብ ኢትዮጵያ ከምዝምለሱ ተገይሩሉ፡ ሕጂ **“ዓሰብ ናህና ኢዮ፣ ቀይሕ ባሕር ናትና ኢዮ”** እንዳበሉ፡ ኤርትራ ዝሓወሰ ናይ ኢትዮጵያ ካርታ ሒዞም ኣብ ጎደናታት ከተማታት ኢትዮጵያ ክጭድሩን፡ ኣብ ፈቐዶ ማሕበራዊ መድያ ክልጥፉን ከምድሩን ይውዕሉ ኣለዉ። ኢሳያስ ዝዘርኦ ይሓፍሱ፡ ህዝቢ ኤርትራ ካኣ **“ወድ ዓሻ ክልተ ጊዜ ይህረም”** ከምዝባሃል ኮይንዎ ኣሎ።

3. ብናይ ህዝቢ ወለንታ ዝተዋህቦ ስልጣን ዘለዎ ከመስል (ናይ ዘይሕጋውን ዘይህዝባውን ስርዓት ዲክታቲታዊ መራሒ ምኽኒ ረሲዑ)፡ **“ኣብ ሕጂ ንዳሓር ንሰኻ (ዶ/ር ኣብዱ) ኢኻ መራሒና፣ ስልጣንይ ነበካ ኣለኹ፣ ብሰሚዒት ዘይኮነስ፡ ናይ ባሓቂ ብልባይ ኢዮ፣ ስልጣንይ ነበካ ኣለኹ”** ኢሉ ብምድግጋም፡ ኢሳያስ ፕረሲደንታዊ ስልጣን ሉዕላዊት ኤርትራ፡ ንቀዳማይ ሚኒስተር ኢትዮጵያ ከረኽቦ ዝገበሮ ፊተነ፡ **“ሃገራዊ ክሕደት”** ከምፍጻም ኢዩ ዝቐጸር። እስከ ብጽምና ንፈትሾ። ሓደ ሉዕላዊት ሃገር ዝመርኦ ሰብ ዶ ንኻልእ ሉዕላዊት ሃገር ዝመርኦ ሰብ ስልጣኑ የረኽቦ ኢዩ? ሉዕላውነት ናይ ሓደ ሃገር ምርካብ ማለት ኢዩ እኮ። ኢሳያስ ገበሮ ዳኣ። ማኣስ ብኡ ተወዲኡ ግን። ኢሳያስ፡ ኣብ ከተማ ጎንደር (ኢትዮጵያ) ከይዱ መቐብር ኣብ ሓጉኡ ምስበጽሐ፡ **“ኣነ ክንደይ ተሪፉኒ ኮይኑ፡ ኣፊገ ኢዮ። ንኤርትራ ንዓኻ ገዲፈላ ይኸይድ ስለዘልኹ ግን ቀሲኒ ኣለኹ”** ክብል ንናይ ኢትዮጵያ ቀዳማይ ሚኒስተር፡ ዶ/ር ኣብዱ ኣብ ቅድሚ ብኣሻሓት ዝቐጸር ዝተኣከበ ህዝቢ ኣምሓራ ሓቢርዎ ኢዮውን እኮ። እዚ ማለት ካኣ፡ መጻኢት ኤርትራ (ሕጂ ኣብ ቀረባ ጊዜ ወይ'ውን ኢሳያስ ምስሓለፈ) ኣብ ትሕቲ ናይ ኢትዮጵያ ቀዳማይ ሚኒስተር ዘማሓድሮ መንግስቲ (መንግስቲ ኢትዮጵያ ማለት ኢዩ) ኢዩ ክትማሓደር ማለት ኢዩ። እዚ ሕጂ ኣብ ኢትዮጵያ ዝረኣ ዘሎ ንኤርትራ ዳግማይ ናይ ምጉባጥ ስሚዕታትን ኣብ ባይታ ዝግበሩ ዘለዉ ነዚ ዝዓለሙ ምንቅስቃሳት እንተራኣናውን፡ እዚ ከምዚ ዓይነት ኣባሃህላታት ኣብ ባይታ ድርኺትን ስምብራትን ይገድፍ ከምዘሎ ኢና ንግንዘብ። ሎሚ፡ ኢትዮጵያውያን፡ ኣፎም መሊኦም፡ **“ኤርትራ ናብ ኣዲኣ ኢትዮጵያ ተመሊሳ፣ ከም ምስ ሰብኣያ ዝተፋተሐትም፡ ድሕሪ ዓመት ምስ ጸገማ፡ ናብ ሰብኣያ ትምለስ ሰበይቲ ዝዳይነቱ ኢዮ”** ኢሎም ብብደዑ ክዘረቡ ጀሚሮም ኣለዉ። ነቶም ኣብ ጊዜ ሓርነታዊ ቃልሲ ንህዝቢ ኤርትራ ብኣልማማ ዝቐዘፉ ዝነበሩ፣ ንዓድታት ኤርትራ ዘቃጽሉ፣ ንህዝቢ ኤርትራ ብናይ ኳሬንቲ ገመድ ዝሓነቐ፣ ብክላስተርን ናፓልምን ቦምባታት ህጻናትን ኣዴታትን ኤርትራ ዘሕረሩ፣ ንኣሻሓት ኤርትራውያን ብዘይ ገበን ዝመቐሉን ዝረሸኑን፣ ኮታ ኩሉ ዓይነት ገበናት ኣብ ርእሲ ጎጹህ ኤርትራዊ ዜጋ ዝፈጽሙ ዝነበሩ ኣባላት ወራሪ ሰራዊት ኢትዮጵያ ኮይኖምሞ፡ ኣብ ምስ ህዝባዊ ሰራዊትን ሰራዊት ሓርነት ኤርትራን ዝተገብሩ ውግኣት ንዝመቱ ወታደራት ኢትዮጵያ፡ ኣብ ኤርትራ ሓወልቲ ንኸሰራሓሎም፡ ኢትዮጵያውን ብዓውታ ክጽውዑ ጀሚሮም ኣለዉ። **“ታኣምኖ ሊኢ ኸካስ እንታይ ተረፈኒ ኣይትበል”** ከምዝባሃል ዝገደብኦ ኢዩ ዝመስል። ናይ ባሓቂ ዘተሓሳስብ ጉዳይ ኢዩ። **ድሕሪ ናጽነት ኤርትራ፡ 27 ዓመታት ሓሊፉ፡ ክሳብ ሕጂ ንሰማኢታት ኤርትራ መዘከርታ ዝኸውን ብሃገር ደረጃ ዝተሰርሐ ሓወልቲ ዘይምህላዉ ኸ እንታይ ኢዩ ጣውቐኡ?** ትማልን ሎምን “ሓውልቲ ርስያዊ ፑሽክን” ጽባሕ ካኣ “ሓውልታ ጀነራላት ደርግን ሃይለስላሴን ከም ባዓል ቡሹ፣ ደምሴ፣ ወ.ዘ.ተ.) ኣብ ኣስመራ ተተኺሎም ድና ክንርኢ? ይክደን ኢዩ ዘብል።

4. እቲ ሓንቲ ማዓልቲ እውን ትኹን ገጹ ብምብራህ ይኹን ብፍሽኽታ ንህዝቢ ኤርትራ ኣዛሪቡ/መዲሩ ዘይፈልጥ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ብኣንጻር፡ ብብደዑ ዘረብኡ ዝፍለጥ ኢሳያስ፡ ሎሚ እንታይ ስለዝተረኽበ ኢዩ፡ ኣብ ኢትዮጵያ ከይዱ፡ ካብ ውሽጢ ልቡ ገንፊሉ ዝወጸ ብዝመስል፡ ልቡ ብኢዱ እንዳጠጠበን ብኢዱን ብከናፋሩን ናይ ምስዓም ምልክታት እንዳኣርኣዮን፡ ከቱር ፍሽኽታን ፈገግታን ብዝመልኦ ኣገባብ ኣብ ቅድሚ ብኣሻሓት ዝቐጸሩ ኢትዮጵያውን ብተደጋጋሚ ክሰራሰር ዝተራእዮ? **“ንኣዳም ገረም ዘብል ኢዮ”** ብምባል ዝሓልፍ ኣይኮነን። እቲ ጽቡቕ፡ ኢሳያስ ንስሚዒቲ ምቕጽጻር ሲኢኑ፡ ካብ ማዓሙቕ ልቡ ገንፊሉ ይወጽእ ስለዝነበረ፡ እቲ ህዋት ንሓቀኛ ስሚዒት ኢሳያስ ዘንጸባርቐን ንኢትዮጵያውን ዘለዎ ሓቀኛ ፍቕሪ ዝገልጽን ምንባሩ ኢዩ። እቲ ከምለስ ዘለዎ ሕቶ ግን፡ **“ስለምታይ ኢዩ ኢሳያስ ነቲ ኣብ ማእጉ ሓንጊሩ ኣሰመራ ዘእተዎ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ብዓብዱ ክብርን ሓልዮትን ዘዕበዮን ክሳብ ሕጂ ብጥምቕ ጠምቕ ከይበለ፣ ብዕርቕ ዓሪቕ ከይበለ፣ ብሰኢት ሲኢን ከይበለ፣ ደቁን ሂወቱን እንዳገበረ ተተይ ዘበሎ ህዝቢ ኤርትራ ከቱር ጽልእን ንዕቕትን፡ ብኣንጻር ካኣ ንህዝቢ ኢትዮጵያ ከቱር**

ፍቅርን ሐልዮትን ዘለዎ ዝብል ኢዩ። እዚ፡ ህዝቢ እርትራ ብዕቱብ ከምልሶ ዘለዎ ሕቶ ኢዩ። ምናልባት፡ ኢሳያስ ኣብ ውሽጡ **“ንነብሉ ከም ኢትዮጵያዊ ገይሩ ዝፈልገ/ዝስመዎም፡ ካብ ጊሓቱውን/መጀመሪያውን እንተኾነ፡ ‘ኢትዮጵያዊ ተልእኾ ደ ኾን ነይርዎ ይኸውን?’** እልካ ንኸትሓትት ዘድፍር ኩነታት ኢዩ። ብጊደ ሓቂ ካላ፡ ካብቲ ሕጂ ኣብ ባይታ ዝኸይድ ዘሎ ኩነታት ተበጊስካ፡ ምስቲ ኩሉ ካብ ነዊሕ ጊዜ ኣትሒዙ ብዛዕብኡ ዝባሃል ሓቕታት ኣብ ግምት ምስ ተእቱ፡ ከምኡ-ሞ ማዓስ ዘዩብል ኮይኑ። **“ምስ ሳሓትካ ምኽሪ ይርከብ፡ ምስ መላቕካ እግሪ ይእከብ”** ከምዝባሃል፡ ህዝቢ ኤርትራ ካብ ዝሓለፈ ተማሂሩ፡ ሕጂ ዋዓል-ሕደር ዘዩብል ሉዕላውነት ኤርትራ ናይ ምክልኻልን ምዕቃብን ዕዮ ዝዘምዘለዎ ተገንዚቡ። **ከም ንህቢ ብሓባር ክሰርሕ ኣለዎ።**

5. ከም ዝፍለጥ፡ ኢሳያስ፡ ካብ 1991 ጀሚሩ ከሳብ ኣስመራ ዩኒቨርሲቲ ኣብ 2006 ዝፈርስ፡ ናይ ዩኒቨርሲቲ ኣስመራ

ኢሳያስ ኣብ ምረቓ ኢትዮጵያውያን ተማሂሮ ዩኒቨርሲቲ ባህሪ ዳር፡ ኣብ ኤርትራ ኣራጺ ምዃራት ብዘይፈልጥ ባህታን ፍቕርታን ከሳተፍ ከሎ

ደቡብ ኣፍሪቃ ከይዱ፡ ነቶም ኣብ ዩኒቨርሲቲታት እታ ሃገር ዝማሃሩ ዝነበሩ ብሉጻት ኤርትራውያን ተማሂሮ፡ **“ንስኻትኩም በዚ ኣብልኩም ናብ ስደትኩም ኪዱ፡ ንእና እንተኾነ ካብ ኢሰያ ሕሱር ጉልበት ኣምጺእና ከነሰርሖ ኢና”** ብምባል፡ ኤርትራውያን ተማሂሮም ንዓይም ከይምለሱ ምፍርራሕ ብስመስል ኣገባብ ዝገበር መደረ ምጥቃስ ጥራሕ፡ ኢሳያስ ንመናእሰይ ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ንምሁራት ኤርትራውያን ካላ ብፍላይ፡ ካብ ኤርትራ ተጓሕጉሖም ንኸወጹ ብቐጻሊ ክሰርሕ ከምዝጸንሐ እኹል መርትዖ ምዃኑ ንህዝቢ ምሕባር የድሊ።

6. እዞም ኣብ ላዕሊ፡ ካብ (1) ከሳብ(5) ተጠቂሶም ዘለዉን ካለአት ብወገን ኢሳያስን ተላኣኽቱ ሓለፍቲ ኤርትራን ኣብ ዝሓለፈ 7 ወይ 8 ኣዋርሕ ንሉዕላውነት ኤርትራ ከም ሃገርን ከም ህዝቢን ዝብሕጉኑ ክግበሩ ዝጸንሑ ተግባራትን፡ ከዝወተሩ ዝጸንሑ ባህርያትን ብዕቱብ እንተረሓፍ፡ ጥቕልል ብዝበለ ኣዘራርባ፡ ኤርትራ ቐስ ብቐስ ሉዕላውነታ ከም ሃገር እንዳሳሳካት ትኸይድ ዘላ ኮይና ኢና ንርኽባ። ኢትዮጵያ፡ ሓይሊ ባሕሪ ኣብ ቀይሕ ባሕሪ ኤርትራ ንኸትምስርት መደብ ከምዘለዎ ምግላጻ፤ ካብ ወደብ ዓሰብ ናብ ኢትዮጵያ ዝዝርጋሓ ናይ ነዳዲ ሻምብቐታት ውዕል፡ ኤርትራ ዘየላትሉ፡ ኣብ መንጎ ኢትዮጵያን ሕቡራት ዓረብ ኢመሬትን ምፍራሙ፤ ካብ ኤርትራዊት ወደብ ባጽዕ ናብ ኣዲስ ኣባባ፡ ኢትዮጵያ፡ ዘራኽብ ናይ ባቡር ሓዲድ ንምዝርጋሕ ዘኸእል መጽናዕቲ ንምግባር ንዘድሊ ወጻኢታት መንግስቲ ጣልያን ንኸሸፍን ዝግለመ ዝምምዕ፡ ኤርትራ ዘየላትሉ፡ ኣብ መንጎ መንግስታት ኢትዮጵያን ጣልያንን ምግባር፤ እዞም ኩሎም ንሉዕላውነት ኤርትራ ዝግህሱ ወስታት (ከም ኤርትራ ዝሓወሰ ካርታ ኢትዮጵያ ኣብ ከተማታት ኢትዮጵያ ምልጣፍን ምዝርጋሕን ካለአት ተመሳሰልቲ ናይ ማሕበራዊ መድያ መግለጺታትን ኣስተምህሮታትን) እንዳተገብሩ ከለዉ፡ ብወገን ኢሳያስን ስርዓቱን ዝተዋህቡ ወግዓዊ ናይ ተቓውሞ መግለጺታት ዘይምህላዎምን፤ ሕጂ ኣብ ቀረባ እዋን ካላ፡ ነቲ ንኤርትራን ንህዝባን ብዓመጽን ብሸርሕን ዝጎበጠን፡ ንህዝቢ ብኣልማማ ዝጨፍጨፈን ፋሺሽቲ ሃጺይ ሃይለስላሴ፡ ኣብ ቀጽሪ ኤርትራ ከም ኣባል ትርከቦ ውድብ ሓድነት ኣፍሪቃ፡ ሓወልቲ እንዳተተኸሉ እንከሎ፡ ኢሳያስን ስርዓቱን ምንም ተቓውሞ ይኩን ስምዕታ ዘይምግባርምን ዘርእዮ ሓቂ እንተሎ፡ ብውሕዱ፡ ሉዕላውነት ኤርትራ ኣብ ዕዳጋ ወራዱ ከምዘሎ ኢዩ። ኤርትራ ኣብ መጋባእያታት ዓለም፡ ኣፍሪቃ ብሓፈሻን ኣብ ዙብ ቀርኒ-ኣፍሪቃ ካላ ብፍላይን፡ ንሉዕላዊ መሰላ ዝምጉተላን ዝጣበቐላን መንግስቲ ይኹን መሪሕነት የብላን ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ሉዕላውነታ ንኢትዮጵያ ዝተመጠወ ኢዩ ዝመስል ዘሎ።

ካብዞም ኣብ ላዕሊ ተጠቂሶም ዘለዉ ሓቕታት ብምብጋስ ይመስል፡ መራሕቲ ኢትዮጵያ ብሓፈሻ፡ ቀዳማይ ሚኒስትር ዶ/ር ኣብዬ ካላ ብፍላይ፡ ሉዕላዊ መሰል ኤርትራ ዝግህሱ ወስታታትን ተግባራትን ክገብሩ ዝጸንሑን ዘለዉን። ቀዳማይ ሚኒስትር ኢትዮጵያ፡ **“ኣነን ኢሱን (ኢሳያስን) ዓሰብ ኢና ንኸፈል፤ — እቶም ከይደም ዝጸንሑውን (ኤርትራውያን ማለቱ ኢዩ) ናይ ጊዜ ጉዳይ ኢዮምበር ከምለሱ (ኪድመሩ) ኢዮም፤ ምስ ኤርትራ፡ ሓደ ሰራዊት፤ ሓደ ኢምባሲ፤ ወ.ዘ.ተ. ኢዩ ዘድልዮና”** ኢዩ ክብል ጸኒሑ። ኣብ ኣመሪካ ምስ መጻውን እንተኾነ፡ ዓሰብ ናይ ኢትዮጵያ ናይ ምግባር ዝግበር ጸዕሪታት ኣበይ በጽሑ? ዝብል ሕቶ ካብ ኢትዮጵያውያን ሓተቲ ምስተሓተተ፡ **“ዓሰብ፡ ትማሊ ኤርትራ፡ ሎሚ ኤርትራ፡ ጽባሕውን ኤርትራ ኢዮ”** ኢሉ እቲ

ቁነቶች መልሲ ኣብ ክንዲ ዝህብ፡ **እዚ ሕቶ ንዓዲ ሓዘዮ ከምለሰ ኢዮ** ብምባል ኢዮ ክምልስ መሪጹ። እንታይ ስለዝደለየ ወይ'ውን እንታይ መደብ ስለዘለዎ ኢዮ ከምኡ ኢሉ፡ ንምግማቱ ዘጸግሞ ኣይኮነን። ኣብ ክንዲ ኤርትራ ኮይኑ፡ ምስ ሳልሳይ ኣካል ክዋገ፣ ክዋግዓልን ክፈራረምውን ንርኢ ኣለና። **“ድሕሪ — እንታይ ተረፋ”** ከምዝባህል ኢዮ ኮይኑ ዘሎ። እሞ ዳኣ ኤርትራውያን፡ እንታይ ክሳብ ንኸውን ኢና ንጽብ ዘለና???

ካብዘም ኣብ ላዕሊ ብዝርዝር ተገሊጾም ዘለዉ ሓቕታት ብምብጋስ፡ ሰልፊ ዲሞክራሲ ህዝቢ ኤርትራ (ሰዲህኤ) ነዘም ዝሰዕቡ ነጥብታት ናብ ሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ እንዳኣቕረብ፡ ህዝቢ ብሓፈሻ፡ መንእሰይ ኤርትራ ካኣ ብፍላይ ሉዕላውነትን መንነትን ኤርትራ (ሃገረ ኤርትራ) ንምድሓን ኩሉ ፍልልያቱ ኣጸቢቡ (ኣወንዚፉ) ብሓባር ንክቐለስ ይጽውዕ። ሰዲህኤ ዘለዎ ኩሉ ሰልፋዊ ዓቕምታት (ኩሉንተንኡ) ንምድሓን ሉዕላውነት ኤርትራን ንምዕቃብ ኤርትራዊ መንነትን ብምውፋር፡ ብዘይ ዋዓል-ሕደር **“ኤርትራዊ ሃገራዊ ጥራናፈ ንምድሓን ሃገር”** ንክምስረት ምስ ኩሎም ሃገራውያን ሓይልታት (ኣብ ደገ ይኹኑ ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ዘለዉ) ንክሰርሕ ከም ወትሩ ድልው ከምዝኾነ እንዳኣረጋገጸ፡ ነዚ ህጹጽ ሃገራዊ ዕማም እዚ ንክሕወስዎ ንኹሎም ሃገራውያን ሓይልታት ብኣንክሮውን ይጽውዕ።

1. ሰላምን ህዝቢ ኤርትራን ብዝምልከት፡-

- ትጽቢትን ሃንቀውታን ህዝቢ ኤርትራ፡ ንሰላም ምስ ኩሎም ጎረባብቱ ብሓፈሻ፡ ኣውራ ድማ ምስ መንግስትን ህዝብን ኢትዮጵያ ምዃኑ ሰዲህኤ የረጋግጽ፤
- ሰላም ኣብ መንጎ ህዝቢታትን ሃገራትን ብሓባራዊ ድሌት-ምባር ብምስግዳድን ምትላልን ክረጋገጽ ዝካኣል ከምዘይኮነ መትከላዊ እምነት ሰዲህኤ ኢዮ፤
- ሰላም ንሓባራዊ ጥቕሚ፡ ቅሳነትን ምርግጋእን፡ ምዕባለን ግስጋስን፡ ራህዋ፡ . . . ወዘተ፡ ምባር፡ ብናይ ካልኣት ክሳራ፡ ዕግርግር፡ ድሕረት፡ ድኽነት ኣይርከብን ኢዮ ኢሉ ሰዲህኤ ይኣምን፤
- ሰላም፡ ኩሉ ሳዕ፡ ምርጫ ህዝቢ'ዩ። ንምርግጋጹ ግን ናይ ህዝቢ ተሳታፍነት ወሳኒ ምዃኑ ሰዲህኤ ንህዝቢ ከዘኻኸር ይደሊ፤
- ንህዝቢ ኤርትራ፡ ሰላም፡ መዘና የብሉን። ኩሉ ካልእ ጠለባቱ ድሕሪ ሰላም ዝስራዕ ምዃኑ ሰዲህኤ ይግንዘብ፤
- ሰላም ቀጻልነት ዝህልዎ ኣብ ሓድሕዳዊ ምክብባርን፡ ሓድሕዳዊ ምፍላጥ/recognition ንሉዕላውነትን ናጽነትን፡ ዝተመርኮሰ ኪኸውን ከሎ'ዩሞ፡ ንሉዕላውነት ኤርትራ ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ዘውርድ ናይ ሰላም ተብግሶ ሰዲህኤ ብጽኑዕ ይኩንኖ።

2. “ተብግሶ” መንግስቲ ኢትዮጵያ ንሰላም ምስ ኤርትራን፡ ክሳብ ሕጂ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ዘረጋገጸሉ ጥቕሚን ብዝምልከት፡-

- ሰላም ህዝቢታትን ሃገራትን ብካልኣት ዝምጽወት ትጌታ ከምዘይኮነ፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ ክግንዘብ ሰዲህኤ ይጽውዕ፤
- ሰላም ንህዝቢ ኤርትራ፡ ንሰላም ዕንቅፋት ኩይኑ ዝጸንሐ ምስ ዝለለ'ዩሞ (ሓደ ካብኡ ጉዳይ ምሕንጻጽ ዶብ ኢዮ)፡ ሰራዊት ኢትዮጵያ ካብ ሉዕላዊ መሬት ኤርትራ ብዘይ ዋዕል-ሕደር ክወጽእን፡ እቲ ዶብ ካኣ ብመሰረት ውዕል ኣልጀርሰን ውሳኔ ናይ ዶብ ኮሚሽንን ብቕጽበት ክሕንጻጽ ሰዲህኤ ይጽውዕ፤
- ናይ ሓደ ህዝቢ ሰላም፡ ኣብ ዳግመ ህንጻን ምዕባለን ሃገሩ ንሰብኣዊን ንዋታዊን ዓቕሙ ተጠቒሙ ክሳተፍ ዕድል ምስ ዝረከብ'ምባር፡ እዚ ዕድላት'ዚ ንዕኡ ተሓሪመዎ፡ ንወጻእተኛታት ግን ማዕጸ ወፍሪ ብገፊሑ ክኸፈት ከሎ ስለዘይኮነ፡ ህዝቢ ኤርትራ ነዚ ናይ ኢትዮጵያ ናይ ቁጠባ ወራር ንክምክቶ ሰዲህኤ ይጽውዕ፤

3. ተብግሶ ሰላም ኢትዮጵያ፡ ንናጽነትን ሉዕላውነትን ኤርትራ ዝደናደን ምዃኑ ብዝምልከት፡-

- ኣብ መንጎ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዶባዊ ምስሕሓብ ስለ ዘየለ፡ ምሕንጻጽ ዘድልዮ ዶብ የለን ማለት ነቲ ብኢትዮጵያ ተጎቢጡ ዘሎ ሉዕላዊ መሬት ኤርትራ የሕሊፍካ ንኢትዮጵያ ንማሃብ ዝዓለመ ኮይኑ፡ ንሉዕላውነትን መሬታዊ ሓድነትን ኤርትራን ዝግህስ ምዃኑ ህዝቢ ኤርትራ ክግንዘቦን ክምክቶን ሰዲህኤ ጸዊዒቱ የቕርብ፤
- ካብ ኤርትራውያን ወደባት ናብ ከተማታት ኢትዮጵያ ዝዝርጋሕ መስመር መጎዓዝያ፡ በደናዊ ኢትዮጵያዊ ዕማምን ሓላፍነትን ከምዝኾነ ብሰመሰል፡ ኤርትራ ዘየላቶ፡ ምስ ሳልሳይ ሃገር ውዕል ምእታውን ስምምዓት ምግባርን ንሉዕላውነት ኤርትራ ዝዳፈር ስለዝኾነ ሰዲህኤ ብጥቂ ተቃውሞኡ ይገልጽ፡ ህዝቢ ኤርትራ ካኣ ነዚ ሓደገኛ ወስታ ክምክቶ ይጽውዕ፤

- እቶም ኩሎም ንኤርትራ ኣዋሲነም/ኣጓንዮም፡ ብመግስቲ ኢትዮጵያ “መዓስከራቱ ኣብ ወደባትን ደሴታትን ኤርትራ ዝኸውን ዳግመ-ምስረታ ኢትዮጵያዊ ሓይሊ ባሕሪ፤ ምውሓስ ኢትዮጵያዊ ኣፍ-ደገ ባሕሪ፤ ምሕላውን ምርግጋጽን ኢትዮጵያዊ ጸጥታን ሉዕላውነትን፤ ኢትዮጵያዊ ሽርክነት ኣብ ምርግጋጽ “ናጻ መስመር መጎዓዝያ ባሕሪ” ኣብ ማያት ቀይሕ ባሕሪ” ንምርግጋጽ ዝግበሩ ንሉዕላውነት ኤርትራ ዝግህሱ ተጻባእቲ ንጥፊታትን መደባትን ኢትዮጵያ ብህጹጽ ደው ብምባል ሉዕላውነት ኤርትራ ከተኸብር ሰዲህኤ ይጽውዕ፤
- ወግዓዊ መንግስታዊ ውሳኔን ተግባርን ምዃኑ ኣይረጋገጽምበር፡ ብናይ ኢትዮጵያ ”ዘይመንግስታውያን መራኽቢታትን” ህዝባውያን ኣጋጣሚታትን፡ ናብ ህዝቢ ኢትዮጵያ ዝመሓላለፍ ዘሎ መልእኽቲታት፡ “ኤርትራ ናብ ኣዲስ ኢትዮጵያ ተመሊሳ”፡ ወይ “ኤርትራ ብኢትዮጵያ ተጎቢጣ” ዘስምዕዮ። መን ኣበጋሲኡን እንታ’ዩኽ ምንጨፎ ብዘየገድስ፡ ብሓይሊ ክኹነን ዘለዎ ንሉዕላውነት ኤርትራ ዝዳፈር ሓደገኛ ወስታ ምዃኑ ሰዲህኤ ከስምረሉ ይደሊ።
- ኩሎም ምልክታት ከምዝሕብርዎ፡ “ተበግሶ ሰላም”፡ ቀዲሙ ምድላው ዝተገብረሉ፡ ወይ ዋላ ብደረጃ መንግስቲ ኢትዮጵያ ወግዓዊ መግለጺ ከይተገብረሉ ከሎን፡ ቅድሚ እዉጅ ናይ ኢሳያስን ዶ/ር ኣቢዬን ርክባትን፡ ብምስጢር ኣንጻር ህዝቢን ሃገርን ኤርትራን ሉዕላውነቱን ዝተቐመመ/ዝተጠጅኦ (concocted ዝኾነ) ውዲት ዝመስል ምዃኑ ሰዲህኤ ብንጹር ንህዝቢ ክገልጽ ይደሊ፤
- ንህዝቢ ኤርትራ ኣጓኒዩ ዝብጻሕ ስምምዕን ዝውሰድ ስጉምቲታትን ቀጻልነት ክህልዎ ዝኸእል ከም ዘይኩን፡ መንግስቲን መራሒን ኢትዮጵያ ከዝንግዑዎ ዘይነበሮምን ሕጂውን ክዝንግዕዎ ዘይብሎምን ሓቂ ምዃኑ ሰዲህኤ ከጠንቅቆም ይደሊ።

4. ኢሳያስ ካብ ናይ ውልቁ ኣብ ስልጣን ምቕጻል ኣርሒቕ ክርኢ ዝየክእል መላኺ ምዃኑ ብዝምልከት፡-

- ኢሳያስን ስርዓቱን ቀንዲ ተዋስኢቲ ናይቲ ኣንጻር ህዝቢ ኤርትራ ዝቐንዐ ውዲት ምዃኑ ኩሎም ምልክታት ይሕብሩ ከምዘልዉ ህዝቢ ኤርትራ ንኸግንዘቦ ሰዲህኤ ይላቦ፤
- ኣቐዲሙ ብዝወድኦ ዕዮ ገዛ መሰረት፡ ካቢነ ሚኒስተራት ብእኩብ ይኹኑ ሚኒስተራት ብብውልቀ፡ ሰራዊት ምክልኻል ብእኩብ ይኹን ጀነራላቱ ብብውልቀ፡ ብሒም ክብሉን ካብ ውዲታዊ መደባቱ ክገትኡዎን ከም ዘይክእሉ ስለ ዝገበሮም ካብ ስክፍታ ናጻ ኩይኑ፡ ተራእዩን ተሰሚዑን ዘይፈልጥ ስልጣን ገቢቱ ምህላውን ህዝቢ ኤርትራ ንኸስተባህለሉ ሰዲህኤ ይጽውዕ፤
- ከምቲ ኣብ ላዕሊ ብዘፈሑ ተዘርዚሩ ዘሎ፡ ኢሳያስ ንህዝቢ ኤርትራ ኣብ ጸልማት ኣቐሚጡ ጉዳይ ሃገርና ንካልኣት ኣሕሊፉ ብማሃብ፡ ንቐጻልነት ኤርትራ ከም ሉዕላዊት ሃገርን ህዝብን ኣብ ሓደጋ ኣውዲቕዎ ብምህላው፡ ህዝቢ ኤርትራ ዋዓል-ሕደር ከይበለ ብናይ ሓባር ቃልሲ ንኢሳያስን ንስርዓቱን ካብ ስልጣን ብምእላይ ሉዕላውነት ሃገር-ኤርትራ ንምድሓንን ንምዕቃብን ቃልሱ ከሓይል ሰዲህኤ ህጹጽ ጸዊዒቱ የቐርብ።

ሰልፊ ዲሞክራሲ ህዝቢ ኤርትራ

20 የካቲት 2019